nieuws

Verlies biodiversiteit betekent hoger risico op ziektes

nieuws

Diersoorten die gewillige gastheren zijn voor infectieziektes, doen het goed op plaatsen waar het ecosysteem verstoord is. Dat blijkt uit een nieuwe studie van Britse onderzoekers, die in Nature verscheen. De wetenschappers pleiten er onder andere voor om onze landschappen optimaal vorm te geven zodat de kans dat ziektes overgedragen worden, tot een minimum herleid wordt.

17 AUGUSTUS 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:56

Welke impact heeft verandering van landgebruik, bijvoorbeeld door omzetting in woongebied of landbouwgrond, op het risico dat dieren ziektes overdragen op mensen? Dat was de centrale vraag in het onderzoek van de Britse wetenschappers. Ze namen hiervoor meer dan 180 studies onder de loep over de gevolgen van veranderingen van landgebruik en de impact hiervan op de biodiversiteit en de overdracht van ziektes van dier op mens.

Virussen en bacteriën vinden een goede gastheer in vooral knaagdieren, vleermuizen en vogels. En net deze soorten doen het goed in een omgeving die beïnvloed wordt door de mens, stelden de wetenschappers vast. Hoe groter de tussenkomst van de mens in de natuur, hoe meer soorten er gedijen die ziektes verspreiden. Ook het aantal dieren dat tot die soorten behoort, stijgt mee. Met andere woorden, op plekken waar natuurgebied plaats moet ruimen voor woon- of landbouwgebied stijgt het risico op verspreiding van ziektes.

Het is voor het eerst dat onderzoekers het effect van veranderingen in landgebruik op grote schaal hebben kunnen aantonen. “Deze studie toont op basis van een erg indrukwekkende dataset overtuigend aan dat soorten die geschikte gastheren zijn voor menselijke ziekteverwekkers talrijker zijn in verstoorde habitats”, vertelt bioloog Olivier Honnay (KU Leuven) aan EOS Wetenschap. Eerder publiceerde Honnay al een opiniestuk op EOS over de complexe relatie tussen infectieziektes en biodiversiteit.

“Tot nu toe was het een hypothese die op enkele voorbeelden gebaseerd was. Nu hebben de onderzoekers aangetoond dat het een wereldwijd patroon is”, zegt bioloog en onderzoeker van de verspreiding van infectieziektes Herwig Leirs (UAntwerpen). “De studie leert bovendien dat het onderliggende mechanisme voor verschillende groepen gastheren hetzelfde is: zowel bij vogels als zoogdieren gaan potentiële ziekteverspreiders er minder op achteruit of er zelfs op vooruit.”

Op de vraag waarom de gastheren het zo goed doen in verstoorde gebieden, kunnen de wetenschappers geen antwoord geven. Het gaat vaak om diersoorten die dicht op elkaar leven en geen lange levenscyclus hebben. Leirs stipt nog aan dat

grote aantallen dieren het voor infecties makkelijk maken om zich te verspreiden. “Een snelle voorplanting laat soorten toe zich snel aan te passen aan verandering én zorgt voor een continue stroom aan nieuwe individuen die kunnen worden geïnfecteerd”, verduidelijkt hij.

Ecosysteem in stand houden

In de komende jaren wordt een verdere uitbouw van steden en landbouw verwacht, vooral in ontwikkelingslanden. De wetenschappers waarschuwen voor het verhoogde risico op de verspreiding van ziektes dat dit met zich meebrengt. Volgens hoofdauteur David Redding van University College Londen moeten we ongerepte natuur met rust te laten en de gebieden, die al verstoord zijn, efficiënter te gebruiken. “We zouden ook kunnen proberen de gebieden die we gebruiken beter in te richten, zodat er bijvoorbeeld ook roofdieren kunnen leven die de populaties knaagdieren onder controle kunnen houden. We moeten beter onderzoeken hoe we onze landschappen optimaal kunnen vormgeven om het risico op ziekte-overdracht te beperken”, klinkt het.
Daarnaast houden de onderzoekers ook een pleidooi voor meer controle in streken waar het landschap drastisch veranderd wordt door de mens. “Dat gebeurt vandaag voornamelijk in gebieden met hoge biodiversiteit en een beperkte gezondheidszorg. Daar gebeurt nu weinig onderzoek. Door de globalisering zou het voor rijkere landen verstandig zijn om te investeren in monitoring, om zowel de lokale als de wereldbevolking te beschermen tegen nieuwe ziekte-uitbraken”, besluit Redding. “Als we beter begrijpen hoe ziektes zich verspreiden, en hoe vaak mensen eraan worden blootgesteld, kunnen we inzetten op goedkopere preventie, in plaats van op duurdere en mindere effectieve maatregelen achteraf.”

Bron: EOS Wetenschap

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada